

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

► **B**

DIREKTIVA VIJEĆA 92/66/EEZ

od 14. srpnja 1992.

o uvođenju mjera Zajednice za kontrolu newcastleske bolesti

(SL L 260, 5.9.1992., str. 1.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Uredba Vijeća (EZ) br. 806/2003 od 14. travnja 2003.	L 122	1	16.5.2003.
► <u>M2</u>	Direktiva Vijeća 2006/104/EZ od 20. studenoga 2006.	L 363	352	20.12.2006.
► <u>M3</u>	Direktiva Vijeća 2008/73/EZ od 15. srpnja 2008.	L 219	40	14.8.2008.
► <u>M4</u>	Direktiva (EU) 2018/597 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. travnja 2018.	L 103	4	23.4.2018.

Koju je izmijenila:

► <u>A1</u>	Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek en de aanpassing van de Verdragen waarop de Europese Unie is gegrond	L 236	33	23.9.2003.
--------------------	--	-------	----	------------

DIREKTIVA VIJEĆA 92/66/EEZ

od 14. srpnja 1992.

o uvođenju mjera Zajednice za kontrolu newcastleske bolesti

Članak 1.

Ne dovodeći u pitanje odredbe Zajednice koje uređuju trgovinu unutar Zajednice, ova Direktiva utvrđuje mjere kontrole Zajednice koje se primjenjuju u slučaju izbijanja newcastleske bolesti kod:

- (a) peradi;
- (b) sportskih golubova i ostalih ptica koje se drže u zatočeništvu.

Ova Direktiva se ne primjenjuje kad se newcastleska bolest otkrije kod divljih ptica koje žive slobodno; međutim, u tom slučaju dotična država članica obavješćuje Komisiju o svim mjerama koje poduzima.

Članak 2.

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se, prema potrebi, definicije navedene u članku 2. Direktive Vijeća 90/539/EEZ od 15. listopada 1990. o uvjetima zdravlja životinja kojima se uređuje trgovina unutar Zajednice i uvoz iz trećih zemalja peradi i jaja za valenje ⁽¹⁾.

Sljedeće definicije se također primjenjuju:

- (a) „zaražena perad” znači sva perad:
  - kod koje je prisutnost newcastleske bolesti službeno potvrđena pregledom od strane odobrenog laboratorija, ili
  - kod koje su u slučaju sekundarnog ili sljedećih izbijanja bolesti prisutni klinički simptomi ili *post-mortem* promjene karakteristične za newcastlesku bolest;
- (b) „perad za koju se sumnja da je zaražena” znači sva perad koja pokazuje kliničke znakove ili *post-mortem* promjene koje su takve da se može postaviti opravdana sumnja na prisutnost newcastleske bolesti;
- (c) „perad za koju se sumnja da je kontaminirana” znači sva perad koja je mogla biti bilo izravno bilo neizravno izložena virusu newcastleske bolesti;
- (d) „ostaci hrane” znači otpaci iz kuhinja, restorana ili, gdje je to primjereno, iz industrija koje koriste meso;
- (e) „nadležno tijelo” znači nadležno tijelo u smislu članka 2. stavka 6. Direktive 90/425/EEZ ⁽²⁾;
- (f) „službeni veterinar” znači veterinar kojeg određuje nadležno tijelo;

⁽¹⁾ SL L 303, 31.10.1990., str. 6.; kako je zadnje izmijenjena Direktivom 91/496/EEZ (SL L 268, 24.9.1991., str. 56.).

⁽²⁾ Direktiva Vijeća 90/425/EEZ od 26. lipnja 1990. o veterinarskim i zootehničkim kontrolama koje se primjenjuju u trgovini određenim živim životinjama i proizvodima unutar Zajednice s ciljem uspostave unutarnjeg tržišta (SL L 224, 18.8.1990., str. 29.); kako je zadnje izmijenjena Direktivom 91/496/EEZ (SL L 268, 24.9.1991., str. 56.).

▼B

- (g) „sportski golub” znači svaki golub koji se prevozi ili je namijenjen prijevozu iz svoga golubarnika kako bi bio pušten da slobodno odleti natrag u svoj golubarnik ili na bilo koje drugo odredište;
- (h) „golubarnik” znači bilo koji objekt za držanje ili uzgoj sportskih golubova.

Članak 3.

Države članice osiguravaju obvezno i trenutačno prijavljivanje sumnje na prisutnost newcastleske bolesti nadležnom tijelu.

Članak 4.

1. U slučaju sumnje da je perad na gospodarstvu zaražena ili kontaminirana newcastleskom bolešću, države članice osiguravaju da službeni veterinar odmah pokrene službeni postupak istrage kako bi se ili potvrdila ili isključila prisutnost bolesti, a posebno se treba uzeti ili naložiti uzimanje uzoraka potrebnih za laboratorijsko ispitivanje.

2. Čim je sumnja na zarazu prijavljena, nadležno tijelo stavlja gospodarstvo pod službeni nadzor i posebno zahtijeva:

- (a) izradu evidencije svih kategorija peradi na gospodarstvu iz koje se može vidjeti za svaku kategoriju broj uginule peradi, broj peradi koja pokazuje kliničke znakove i broj peradi koja ne pokazuje znakove bolesti. Evidenciju treba ažurirati tako da se uključe ptice koje su se izlegle ili uginule tijekom razdoblja dok traje sumnja na bolest. Podatci u evidenciji redovito se ažuriraju, daju se na uvid kad se to zahtijeva i mogu biti pregledani pri svakom posjetu;
- (b) da se sva perad na gospodarstvu drži u njihovim nastambama ili u drugom zatvorenom prostoru gdje može biti izolirana i bez kontakta s drugom peradi;
- (c) da perad ne smije ulaziti niti napuštati gospodarstvo;
- (d) da svako kretanje
  - osoba, drugih životinja i vozila na gospodarstvo ili s gospodarstva,
  - mesa peradi ili lešina, hrane za životinje, opreme, otpadaka, izmeta, gnojiva, stelje ili bilo čega drugog što bi moglo prenijeti newcastlesku bolest mora biti podložno odobrenju od strane nadležnog tijela;
- (e) da nikakva jaja ne smiju napustiti gospodarstvo uz iznimku jaja koja se šalju izravno u objekt odobren za proizvodnju i/ili preradu proizvoda od jaja sukladno članku 6. stavku 1. Direktive 89/437/EEZ ⁽¹⁾, i koja se prevoze uz odobrenje koje je dodijelilo nadležno tijelo. Takvo odobrenje mora udovoljavati zahtjevima utvrđenim u Prilogu 1.;

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 89/437/EEZ od 20. lipnja 1989. o higijenskim i zdravstvenim problemima koji utječu na proizvodnju i stavljanje proizvoda od jaja na tržište (SL L 272, 22.7.1989., str. 87.); kako je izmijenjena Direktivom 89/662/EEZ (SL L 395, 30.12.1989., str. 13.).

▼ B

(f) postavljanje odgovarajućih sredstava za dezinfekciju na ulazima i izlazima iz zgrada u kojima je smještena perad i sa samoga gospodarstva;

(g) provođenje epizootiološke istrage u skladu s člankom 7.

3. Dok službene mjere utvrđene u stavku 2. ne stupe na snagu, vlasnik ili posjednik svake peradi kod koje se sumnja na bolest poduzima sve razumne mjere kako bi se osiguralo poštovanje stavka 2., izuzevši njegovu točku (g).

4. Nadležno tijelo može primijeniti bilo koje mjere predviđene u stavku 2. na druga gospodarstva ako njihov smještaj, međusobni položaj ili kontakti s gospodarstvom na kojem se sumnja na bolest daju razloga za sumnju na moguću kontaminaciju.

5. Mjere iz stavaka 1. i 2. neće se povući sve dok službeni veterinar ne isključi sumnju na newcastlesku bolest.

Članak 5.

1. Nakon što je prisutnost newcastleske bolesti kod peradi službeno potvrđena na gospodarstvu, države članice osiguravaju da nadležno tijelo zahtijeva, osim mjera navedenih u članku 4. stavku 2., poduzimanje sljedećih mjera:

(a) sva perad na gospodarstvu treba bez odgađanja biti usmrćena na licu mjesta. Perad koja je uginula ili bila usmrćena, kao i sva jaja, treba uništiti. Ove radnje provode se tako da se što je više moguće smanji rizik od širenja bolesti;

(b) bilo koje stvari ili otpaci, kao što su hrana za životinje, stelja ili gnojiva koji mogu biti kontaminirani trebaju biti uništeni ili odgovarajuće obrađeni. Ta obrada, provedena u skladu s uputama službenog veterinar osigurava uništenje svih prisutnih virusa newcastleske bolesti;

(c) u slučaju kada je perad s gospodarstva zaklana tijekom pretpostavljenog razdoblja inkubacije bolesti, meso te peradi treba kad god je to moguće pronaći i uništiti;

(d) jaja za valenje koja su snesena tijekom pretpostavljenog razdoblja inkubacije i koja su bila premještena s gospodarstva treba pronaći i uništiti; ali perad koja se već izvalila treba biti stavljena pod službeni nadzor; konzumna jaja snesena tijekom pretpostavljenog razdoblja inkubacije koja su premještena s gospodarstva treba kad god je to moguće pronaći i uništiti, osim ako prethodno nisu bila pravilno dezinficirana;

(e) nakon provođenja radnji navedenih pod točkama (a) i (b), zgrade namijenjene smještaju peradi, njihov okoliš, vozila koja se koriste pri prijevozu i sva oprema koja bi mogla biti kontaminirana mora biti očišćena i dezinficirana u skladu s odredbama članka 11.;

(f) nikakva perad ne smije biti ponovno uvedena na gospodarstvo barem 21 dan nakon završetka radnji predviđenih u skladu s točkom (e);

(g) treba provesti epizootiološku istragu u skladu s člankom 7.

▼B

2. Nadležno tijelo može proširiti mjere predviđene stavkom 1. na druga susjedna gospodarstva ako njihov smještaj, međusobni položaj ili kontakt s gospodarstvom na kojem je bolest potvrđena daju razloga za sumnju na moguću kontaminaciju.

3. U slučaju kada se izolira soj virusa newcastleske bolesti koji ima ICPI (intracerebralni indeks patogenosti) veći od 0,7 i niži od 1,2 iz jata peradi koje ne pokazuje kliničke znakove newcastleske bolesti, a referentni laboratorij Zajednice iz članka 15. dokaže da izolirani predmetni virus potječe od atenuiranog živog cjepiva protiv newcastleske bolesti, nadležno tijelo može odobriti odstupanje od zahtjeva navedenih pod točkama (a) do (f) stavka 1., pod uvjetom da je gospodarstvo o kojem je riječ stavljeno pod službeni nadzor u trajanju od 30 dana i mora zahtijevati posebno da:

— se primjenjuju odredbe članka 4. stavka 2. točaka (a), (b), (d), (e) i (f),

— nikakva perad ne smije napustiti gospodarstvo osim kako bi je se premjestilo izravno u klaonicu koju je odredilo nadležno tijelo.

Nadležno tijelo odgovorno za tu klaonicu treba biti obaviješteno o namjeri da se perad šalje tamo na klanje i čim perad stigne u klaonicu treba je držati i klati odvojeno od druge peradi.

4. Svježe meso peradi iz stavka 3. ovog članka mora imati oznaku zdravstvene ispravnosti predviđenu u članku 5. stavku 1. Direktive 91/494/EEZ.

5. Odredbe utvrđene u stavku 3. bit će podložne preispitivanju uzimajući u obzir razvoj znanstvenog istraživanja s ciljem donošenja usklađenih pravila za korištenje cjepiva protiv newcastleske bolesti u Zajednici.

Članak 6.

U pogledu gospodarstava koja se sastoje od dva ili više odvojenih jata, nadležno tijelo može, u skladu s kriterijima koje je odredila Komisija sukladno postupku utvrđenom u članku 25., odobriti odstupanje od zahtjeva iz članka 5. stavka 1. za zdrava jata na zaraženom gospodarstvu, pod uvjetom da je službeni veterinar potvrdio da se tehnološki postupci uzgoja i proizvodnje odvijaju tako da su jata u potpunosti odvojena u pogledu smještaja, držanja i hranidbe, tako da se virus ne može proširiti s jednog jata na drugo.

Članak 7.

1. Epizootiološka istraga obuhvaća:

— vremensko razdoblje tijekom kojeg je newcastleska bolest mogla biti prisutna na gospodarstvu ili u golubarniku;

— moguće podrijetlo newcastleske bolesti na gospodarstvu ili u golubarniku i identifikaciju drugih gospodarstava ili golubarnika u kojima je smještena perad, golubovi ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu koje su mogle biti zaražene ili kontaminirane iz istog izvora;

▼B

— kretanje osoba i premještanje peradi, golubova ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu ili drugih životinja, vozila, jaja, mesa i lešina i bilo koje druge opreme ili tvari koje su mogle prenijeti virus newcastleske bolesti na predmetno gospodarstvo ili golubarnik ili iz njega.

2. Kako bi se osiguralo potpuno usklađivanje svih mjera potrebnih radi iskorjenjivanja newcastleske bolesti što je prije moguće i s ciljem provođenja epizootiološkog istraživanja potrebno je uspostaviti jedinicu za krizne situacije.

Opća pravila koja se odnose na nacionalne jedinice za krizne situacije i jedinice za krizne situacije Zajednice donosi Vijeće kvalificiranom većinom na prijedlog Komisije.

Članak 8.

1. U slučaju kada službeni veterinar ima razloga za sumnju da je perad na nekom gospodarstvu mogla biti kontaminirana zbog kretanja osoba, životinja ili vozila ili na bilo koji drugi način, to gospodarstvo mora biti stavljeno pod službenu kontrolu u skladu sa stavkom 2.

2. Svrha službene kontrole je trenutačno otkrivanje svake sumnje na newcastlesku bolest, utvrđivanje broja peradi i nadgledanje njihovog kretanja i, kad je to potrebno, provođenje aktivnosti predviđenih u stavku 3.

3. U slučaju kada se na gospodarstvo primjenjuje službena kontrola sukladno stavcima 1. i 2., nadležno tijelo mora zabraniti premještanje peradi s gospodarstva osim radi izravnog prijevoza u klaonicu pod službenim nadzorom s ciljem neodgodivog klanja. Prije izdavanja takvog odobrenja, službeni veterinar mora provesti klinički pregled sve peradi kako bi se isključila prisutnost newcastleske bolesti na gospodarstvu. Ograničenja premještanja iz ovog članka uvodi se za razdoblje od 21 dan od zadnjeg datuma moguće kontaminacije; međutim, takva se ograničenja moraju primjenjivati u trajanju od najmanje sedam dana.

4. U slučaju kada smatra da uvjeti dopuštaju, nadležno tijelo može ograničiti mjere predviđene u ovom članku na dio gospodarstva i na perad koja se tamo nalazi, pod uvjetom da je ta perad smještena, uzgajana i hranjena potpuno odvojeno i da o njoj brine odvojeno osoblje.

5. U slučaju kada službeni veterinar ima razloga za sumnju da su sportski golubovi ili bilo koji golubarnik kontaminirani virusom newcastleske bolesti, poduzima sve odgovarajuće mjere kako bi osigurao da se na golubarnik primjenjuju ograničenja, uključujući zabranu premještanja sportskih golubova izvan golubarnika u trajanju od 21 dan.

Članak 9.

1. Nakon što je dijagnoza newcastleske bolesti službeno potvrđena kod peradi, države članice osiguravaju da nadležno tijelo uspostavi zaraženo područje u krugu od najmanje tri kilometra oko zaraženoga gospodarstva, a koja se nalazi unutar ugroženog područja u krugu od najmanje 10 kilometara. Pri uspostavljanju područja treba voditi računa o zemljopisnim, administrativnim, ekološkim i epizootiološkim čimbenicima povezanim s newcastleskom bolesti i o uređajima za nadzor.

▼B

2. Mjere koje se primjenjuju u zaraženom području uključuju:
- (a) identifikaciju svih gospodarstava na kojima se drži perad unutar područja;
  - (b) periodične posjete svim gospodarstvima na kojima se drži perad, klinički pregled te peradi koji uključuje, ako je potrebno, uzimanje uzoraka za laboratorijsko ispitivanje; potrebno je voditi evidenciju o svim posjetima i nalazima;
  - (c) držanje sve peradi u nastambama ili na nekom drugom mjestu gdje može biti izolirana;
  - (d) korištenje odgovarajućih sredstava za dezinfekciju na ulazima i izlazima u gospodarstvo;
  - (e) kontrolu kretanja osoba koje rade s peradi, lešinama peradi i jajima, kao i vozila koja prevoze perad, lešine i jaja unutar područja; općenito treba zabraniti prijevoz peradi, osim provoza po glavnim cestovnim i željezničkim prometnicama;
  - (f) zabranu premještanja peradi i rasplodnih jaja s gospodarstva na kojem se drže osim ako nadležno tijelo ne odobri prijevoz:
    - i. peradi za neodgodivo klanje u klaonicu po mogućnosti smještenu unutar zaraženog područja ili, ako to nije moguće, u klaonicu koju odredi nadležno tijelo izvan zaraženog područja. Posebna oznaka zdravstvene ispravnosti predviđena u članku 5. stavku 1. Direktive 91/494/EEZ ⁽¹⁾ treba se primjenjivati na meso takve peradi;
    - ii. jednodnevnih pilića ili pilenki neposredno pred pronesak na gospodarstvo unutar ugroženog područja na kojem nema druge peradi. Međutim, državama članicama koje nisu u mogućnosti osigurati prijevoz jednodnevnih pilića ili pilenki neposredno pred pronesak na gospodarstvo koje se nalazi unutar ugroženog područja, odobrava se, u skladu s postupkom utvrđenim u članku 25., prijevoz navedenih pilića i pilenki na gospodarstvo izvan ugroženog područja. Gore navedena gospodarstva moraju biti stavljena pod službenu kontrolu u skladu s člankom 8. stavkom 2.;
    - iii. jaja za valenje u valionicu koju je odredilo nadležno tijelo; prije otpreme, jaja i njihova ambalaža moraju biti dezinficirani.
- Premještanja dopuštena u alinejama (i), ii. i iii. moraju biti izravno provedena pod službenom kontrolom. Ona će biti odobrena tek nakon što je službeni veterinar izvršio zdravstveni pregled na gospodarstvu. Prijevozna sredstva koja se koriste trebaju biti očišćena i dezinficirana prije i nakon uporabe;
- (g) zabranu odstranjivanja ili raznošenja stelje ili gnojiva peradi bez odobrenja;

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 91/494/EEZ od 26. lipnja 1991. o uvjetima zdravlja životinja kojima se uređuje trgovina svježim mesom peradi unutar Zajednice i njegov uvoz iz trećih zemalja (SL L 268, 24.9.1991., str. 35.).

▼B

(h) zabranu sajмова, tržnica, izložbi ili drugih okupljanja peradi ili drugih ptica.

3. Mjere koje se primjenjuju u zaraženom području treba zadržati tijekom najmanje 21 dan nakon provođenja preliminarnih postupaka čišćenja i dezinfekcije na zaraženom gospodarstvu u skladu s člankom 11. Zaraženo područje je od tada nadalje dio ugroženog područja.

4. Mjere koje se primjenjuju u ugroženom području uključuju:

(a) identifikaciju svih gospodarstava na kojima se drži perad unutar područja;

(b) kontrolu premještanja peradi i rasplodnih jaja unutar područja;

(c) zabranu premještanja peradi izvan područja tijekom prvih 15 dana, osim premještanja izravno u klaonicu izvan ugroženog područja, koju je odredilo nadležno tijelo. Posebna oznaka zdravstvene ispravnosti predviđena u članku 5. Direktive 91/494/EEZ treba se primjenjivati na meso takve peradi;

(d) zabranu premještanja jaja za valenje izvan ugroženog područja osim u valionicu koju je odredilo nadležno tijelo. Prije otpreme jaja i njihova ambalaža trebaju biti dezinficirani;

(e) zabranu premještanja korištene stelje ili gnojiva peradi izvan područja;

(f) zabranu sajмова, tržnica, izložbi i drugih okupljanja peradi i drugih ptica;

(g) ne dovodeći u pitanje odredbe točaka (a) i (b), zabranu prijevoza peradi osim prijevoza po glavnim cestovnim i željezničkim prometnicama.

5. Mjere koje se primjenjuju u ugroženom području treba zadržati tijekom najmanje 30 dana nakon provođenja preliminarnih postupaka čišćenja i dezinfekcije na zaraženom gospodarstvu u skladu s člankom 11.

6. U slučaju kada se zone nalaze na državnom području više država članica, nadležna tijela dotičnih država članica surađuju u uspostavljanju područja navedenih u stavku 1. Međutim, ako je potrebno, zaraženo područje i ugroženo područje uspostavljaju se postupkom predviđenim u članku 25.

7. U slučaju kada epizootiološko istraživanje iz članka 7. potvrdi da je izbijanje uzrokovano infekcijom u slučaju kada nema dokaza o daljnjem širenju, veličina i trajanje zaraženih i ugroženih područja mogu se smanjiti u skladu s postupkom utvrđenim u članku 25.

Članak 10.

Države članice osiguravaju da:

(a) nadležno tijelo odredi postupke koji im omogućavaju praćenje premještanja jaja, peradi i ptica koje se drže u zatočeništvu;

(b) vlasnik ili posjednik peradi i/ili sportskih golubova i/ili ptica koje se drže u zatočeništvu mora, kao odgovor na zahtjev nadležnog tijela, dostaviti nadležnom tijelu podatke o peradi i jajima koja ulaze ili napuštaju njegovo gospodarstvo kao i podatke o natjecanjima ili izložbama na kojima su sudjelovali sportski golubovi;

▼ B

- (c) su sve osobe uključene u prijevoz ili stavljanje na tržište peradi, jaja, sportskih golubova i ptica koja se drže u zatočeništvu u mogućnosti dostaviti nadležnom tijelu podatke o premještanju peradi, jaja, sportskih golubova i ptica koje se drže u zatočeništvu koje su prevezli ili stavili na tržište zajedno sa svim pojedinostima o tome.

Članak 11.

Države članice osiguravaju da:

- (a) je dezinficijense koji se koriste i njihove koncentracije službeno priznalo nadležno tijelo;
- (b) se postupci čišćenja i dezinfekcije provode pod službenim nadzorom u skladu s:
- i. uputama koje je dao službeni veterinar;
  - ii. postupkom za čišćenje i dezinfekciju zaraženoga gospodarstva, kako je utvrđeno u Prilogu II.

Članak 12.

Prikupljanje uzoraka i laboratorijsko ispitivanje za otkrivanje prisutnosti virusa newcastleske bolesti provodi se u skladu s Prilogom III.

Članak 13.

Države članice osiguravaju da nadležno tijelo poduzme sve potrebne mjere za obavješćivanje osoba na zaraženim i ugroženim područjima o ograničenjima na snazi i poduzme sve potrebne mjere za odgovarajuću provedbu predmetnih mjera.

Članak 14.

1. Države članice osiguravaju da se u svakoj državi članici odredi:
  - (a) nacionalni laboratorij s opremom i stručnim osobljem u kojem je moguća potpuna antigenska i biološka tipizacija virusa newcastleske bolesti u svako doba i potvrda rezultata dobivenih u regionalnim dijagnostičkim laboratorijima;
  - (b) nacionalni laboratorij u kojem se testiraju reagensi koji se koriste u regionalnim laboratorijima;
  - (c) nacionalni institut ili laboratorij u kojem se može testirati učinkovitost, djelotvornost i čistoća cjepiva dozvoljenih za profilaktičku uporabu u državi ili cjepiva koja su uskladištena za uporabu u izvanrednim situacijama.

▼ M3

2. Nacionalni laboratoriji koji se spominju u stavku 1. odgovorni su za usklađivanje standarda i dijagnostičkih postupaka, uporabu reagensa i ispitivanje cjepiva.
3. Nacionalni laboratoriji koji se spominju u stavku 1. odgovorni su za usklađivanje standarda i dijagnostičkih postupaka predviđenih u svakom dijagnostičkom laboratoriju za newcastlesku bolest unutar države članice. U tu svrhu:

▼ B

- (a) oni mogu nacionalnim laboratorijima pribavljati dijagnostičke reagense;
- (b) oni kontroliraju kvalitetu svih dijagnostičkih reagensa koji se koriste u toj državi članici;
- (c) oni periodično organiziraju provedbu komparativnih testova;
- (d) čuvaju izolate virusa newcastleske bolesti iz slučajeva koji su bili potvrđeni u toj državi članici;
- (e) osiguravaju potvrdu pozitivnih rezultata dobivenih u regionalnim dijagnostičkim laboratorijima.

▼ M3

4. Nacionalni laboratoriji koji se spominju u stavku 1. povezuju se s referentnim laboratorijem Zajednice koji se navodi u članku 15.

5. Države članice održavaju ažurirane popise nacionalnih laboratorija ili instituta koji se spominju u stavku 1. i čine ih dostupnima ostalim državama članicama i javnosti.

Detaljna pravila za jednoobraznu primjenu ovog stavka mogu se donijeti u skladu s postupkom koji se navodi u članku 25. stavku 2.

▼ M4*Članak 15.*

1. Komisija provedbenim aktima određuje referentni laboratorij Europske unije za newcastlesku bolest. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 25.

2. Zadaće i dužnosti Referentnog laboratorija Europske unije za newcastlesku bolest jesu:

- (a) uz savjetovanje s Komisijom usklađivati metode koje se primjenjuju u državama članicama za dijagnosticiranje newcastleske bolesti, posebno na sljedeće načine:
  - i. tipizacijom, pohranom i dostavom sojeva virusa newcastleske bolesti za serološke testove i pripravu antiseruma;
  - ii. dostavom standardnih seruma i drugih referentnih reagensa nacionalnim referentnim laboratorijima kako bi se standardizirali testovi i reagensi koji se upotrebljavaju u državama članicama;
  - iii. uspostavom i održavanjem zbirke sojeva i izolata virusa newcastleske bolesti;
  - iv. organiziranjem periodičnih komparativnih testova dijagnostičkih postupaka na razini Unije;
  - v. prikupljanjem i usporedbom podataka i informacija o primijenjenim dijagnostičkim metodama i rezultatima testova provedenih u Uniji;
  - vi. karakterizacijom izolata virusa newcastleske bolesti najsvremenijim dostupnim metodama kako bi se omogućilo bolje razumijevanje epidemiologije newcastleske bolesti;

▼ M4

- vii. praćenjem razvoja u području nadzora newcastleske bolesti, epidemiologije i prevencije te bolesti u svijetu;
  - viii. održavanjem stručnog znanja o virusu newcastleske bolesti i drugim virusima kako bi se omogućila brza diferencijalna dijagnoza;
  - ix. stjecanjem iscrpnog znanja o pripremi i uporabi proizvoda veterinarske imunologije koji se upotrebljavaju za iskorjenjivanje i kontrolu newcastleske bolesti;
- (b) aktivno pomagati pri dijagnosticiranju izbijanja newcastleske bolesti u državama članicama ispitivanjem primljenih izolata virusa radi potvrđivanja dijagnoze, karakterizacije i epidemioloških istraživanja;
  - (c) omogućivati osposobljavanje ili dodatno osposobljavanje stručnjaka za laboratorijsku dijagnostiku radi usklađivanja tehnika u cijeloj Uniji.

▼ B*Članak 16.*

1. Države članice osiguravaju da:
  - (a) se cijepljenje protiv newcastleske bolesti cjepivima koje je odobrilo nadležno tijelo može primjenjivati u profilaktičke svrhe ili kao nadopuna mjerama kontrole koje se provode pri pojavi bolesti;
  - (b) su dozvoljena samo ona cjepiva koja su od nadležnog tijela države članice u kojoj se cjepivo koristi dobila odobrenje za stavljanje u promet.
2. Daljnji kriteriji za korištenje cjepiva protiv newcastleske bolesti mogu se utvrditi u skladu s postupkom iz članka 25.

Članak 17.

1. Država članica u kojoj se provodi dobrovoljno ili obvezno profilaktičko cijepljenje protiv newcastleske bolesti o tome obavješćuje Komisiju i druge države članice.
2. Podaci koji se dostavljaju u skladu sa stavkom 1. moraju sadržavati:
  - karakteristike i sastav cjepiva koje će se koristiti;
  - postupke za nadzor distribucije, skladištenja i korištenja cjepiva;
  - vrste i kategorije peradi koje bi se mogle ili će biti cijepljene;
  - područja u kojima bi se moglo ili će biti provedeno cijepljenje;
  - razloge zbog kojih se cijepljenje provodi.

▼B

3. Države članice mogu osigurati uspostavljanje programa za cijepljenje sportskih golubova. U tom slučaju, one o tome moraju obavijestiti Komisiju. Ne dovodeći u pitanje takav program, države članice osiguravaju da organizatori natjecanja i izložbi poduzmu potrebne mjere tako da samo sportski golubovi koji su cijepljeni protiv newcastleske bolesti mogu sudjelovati na natjecanjima i izložbama.

4. Detaljna pravila za primjenu ovog članka, a posebno u pogledu kriterija koje treba donijeti, i bilo kojih odstupanja koja se mogu odobriti uzimajući u obzir zdravstveni status država članica, utvrđuje se u skladu s postupkom utvrđenim u članku 25.

Članak 18.

1. Kad je potvrđena newcastleska bolest, države članice osiguravaju da nadležno tijelo može, kako bi dopunile druge mjere kontrole predviđene ovom Uredbom, odrediti teritorijalno područje i vremenski rok u kojem se provodi brzo i sustavno cijepljenje određenih vrsta peradi (hitno cijepljenje) pod službenom kontrolom. Država članica koja primjenjuje hitno cijepljenje obavješćuje Komisiju i druge države članice u okviru Stalnog veterinarskog odbora, uspostavljenog Odlukom 68/361/EEZ ⁽¹⁾ o situaciji u vezi s newcastleskom bolesti i o programu hitnog cijepljenja.

2. U slučaju iz stavka 1., zabranjeno je cijepljenje ili ponovno cijepljenje peradi na gospodarstvu na koje se primjenjuju ograničenja iz članka 4.

3. U slučaju iz stavka 1.:

- (a) određene vrste peradi trebaju biti cijepljene što je prije moguće;
- (b) sva perad određenih vrsta koja je izvaljena ili premještena na gospodarstvo unutar područja cijepljenja mora se cijepiti ili je trebala biti cijepljena;
- (c) tijekom postupka cijepljenja predviđenog u stavku 1. sva perad određenih vrsta koja se drži na gospodarstvima unutar područja cijepljenja mora na njima i ostati osim:
  - jednodnevnih pilića premještenih na gospodarstvo unutar područja cijepljenja gdje će biti cijepljeni,
  - peradi koja je premještena izravno u klaonicu na neodgodivo klanje. Ako je klaonica smještena izvan područja cijepljenja, premještanje peradi odobrava se tek nakon što je službeni veterinar proveo zdravstveni pregled na gospodarstvu;

⁽¹⁾ SL L 255, 18.10.1968., str. 23.

▼B

(d) kad su postupci cijepljenja predviđeni u točki (a) završeni, premještanja izvan područja cijepljenja mogu se odobriti za:

- jednodnevne piliće namijenjene proizvodnji mesa koji mogu biti premješteni na gospodarstvo gdje će biti cijepljeni; predmetno gospodarstvo mora, do klanja peradi koja je premještena, biti pod nadzorom,
- perad koja je cijepljena prije više od 21 dan, a namijenjena je za neodgodivo klanje,
- jaja za valenje koja potječu od rasplodne peradi koja je bila cijepljena najmanje 21 dan prije; jaja i njihova ambalaža moraju biti dezinficirani prije premještanja.

4. Mjere predviđene u točkama (b) i (d) stavka 3. primjenjuju se tijekom razdoblja od tri mjeseca po završetku postupaka cijepljenja predviđenih u stavku 1.; može ih se produžiti za jedno ili više dodatnih tromjesečnih razdoblja.

5. Odstupajući od točaka (a) i (b) stavka 3., nadležno tijelo može izuzeti određena jata od posebne znanstvene vrijednosti iz sustavnog cijepljenja, pod uvjetom da je nadležno tijelo poduzelo sve potrebne mjere kako bi se osigurala zaštita njihovog zdravlja i da ih se podvrgava periodičnim serološkim pretragama.

6. Komisija prati razvoj stanja bolesti i ako je potrebno može, u skladu s postupkom utvrđenim u članku 25., donijeti odluku posebno u pogledu kontrole premještanja i cijepljenja.

Članak 19.

1. U slučaju kada postoji sumnja da su golubovi pismonoše ili ptice koje se drže u zatočeništvu zaraženi newcastleskom bolesti, države članice osiguravaju da službeni veterinar odmah započne sa službenim postupcima istrage za potvrdu ili prijavu prisutnosti bolesti; posebno mora uzeti odgovarajuće uzorke za laboratorijska ispitivanja ili se pobriniti da su oni uzeti.

2. Odmah po primitku obavijest o sumnji, nadležno tijelo mora staviti gospodarstvo ili golubarnik pod službeni nadzor i narediti da niti jedan golub ili ptica koja se drži u zatočeništvu i ništa drugo što bi moglo prenijeti newcastlesku bolest ne smije napustiti golubarnik ili gospodarstvo.

3. Mjere predviđene u stavcima 1. i 2. ne smiju se povući dok službeni veterinar ne isključi sumnju na newcastlesku bolest.

4. Čim je prisutnost newcastleske bolesti službeno potvrđena, nadležno tijelo mora, *inter alia*, narediti:

(a) primjenu mjera kontrole i iskorjenjivanja predviđenih u članku 5. stavku 1. točkama (a), (b), (e) i (f) na golubove pismonoše ili ptice koje se drže u zatočeništvu i golubarnike zaražene newcastleskom bolešću; ili

▼ B

(b) najmanje

- i. zabranu premještanja golubova ili ptica koje se drže u zatočeništvu izvan golubarnika ili gospodarstva tijekom najmanje 60 dana nakon nestanka kliničkih znakova newcastleske bolesti;
- ii. uništenje ili obradu bilo kojeg materijala ili otpada koji bi mogli biti kontaminirani. Obrada mora jamčiti uništenje bilo kojeg prisutnog virusa newcastleske bolesti i svog otpada koji se nakupio tijekom 60-dnevnog razdoblja iz alineje (i);

(c) epizootiološko istraživanje u skladu s člankom 7.

▼ M4

5. U mjeri u kojoj je to potrebno za pravilnu primjenu mjera utvrđenih u ovom članku, države članice dostavljaju Komisiji, u okviru Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje, informacije o stanju bolesti i primijenjenim mjerama kontrole.

6. Komisija može provedbenim aktima utvrditi pravila u pogledu informacija koje države članice trebaju dostaviti Komisiji kako je predviđeno stavkom 5. ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 25.

▼ B*Članak 20.*

1. Zabranjuje se korištenje ostataka hrane koja potječe iz međunarodnih prijevoznih sredstava, kao što su brodovi, kopnena vozila ili zrakoplovi, za hranjenje peradi; takvi ostaci hrane trebaju se sakupiti i uništiti pod službenim nadzorom.

2. Korištenje ostataka hrane različitih od onih navedenih u stavku 1., ili ostataka peradi, može se odobriti za hranjenje peradi samo nakon termičke obrade u odgovarajućim objektima kako bi se osiguralo da se bolest ne prenosi i da je virus newcastleske bolesti uništen.

3. Ako je potrebno, Komisija u skladu s postupkom utvrđenim u članku 25. utvrđuje detaljna pravila za provedbu stavka 2.

▼ M4*Članak 21.*

1. Svaka država članica sastavlja krizni plan u kojem se navode nacionalne mjere koje se trebaju provesti u slučaju izbijanja newcastleske bolesti. Krizni plan po potrebi se ažurira kako bi se uzeo u obzir razvoj situacije.

Kriznim planom omogućuje se pristup objektima, opremi, osoblju i svim drugim prikladnim materijalima potrebnima za brzo i učinkovito iskorjenjivanje izbijanja newcastleske bolesti. U planu se precizno naznačuju količine cjepiva koje svaka država članica smatra potrebnima za hitno cijepljenje.

▼M4

2. Krizni planovi i njihova ažuriranja dostavljaju se Komisiji.

3. Komisija ispituje krizne planove i njihova ažuriranja kako bi utvrdila omogućuje li se njima ostvarivanje željenog cilja te predlaže predmetnoj državi članici sve potrebne izmjene, posebno kako bi se osigurala usklađenost s planovima drugih država članica.

Komisija odobrava krizne planove i njihova ažuriranja, po potrebi izmijenjene, u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 25.

4. Komisija može provedbenim aktima utvrditi kriterije koje države članice trebaju primijeniti pri sastavljanju kriznih planova. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 25.

▼B*Članak 22.*

Stručnjaci Komisije mogu, u suradnji s nadležnim tijelima i u mjeri u kojoj je to potrebno kako bi se osigurala ujednačena primjena ove Direktive, provoditi preglede na licu mjesta. Kako bi to proveli, oni mogu pregledati reprezentativni postotak objekata kako bi vidjeli provjeravaju li nadležna tijela da ti objekti ispunjavaju zahtjeve ove Direktive. Komisija obavješćuje države članice o rezultatu provedenih pregleda.

Država članica na čijem se državnom području provodi pregled pruža stručnjacima svu potrebnu pomoć u izvršavanju svojih dužnosti.

Opće odredbe za provođenje ovog članka određuju se u skladu s postupkom utvrđenim u članku 25.

Članak 23.

Detaljni uvjeti kojima se uređuje financijski doprinos Zajednice za mjere povezane s primjenom ove Direktive utvrđeni su u Odluci 90/424/EEZ.

Članak 24.

Prilozi se izmjenjuju, kako i kad je to potrebno, od strane Vijeća, koje odlučuje kvalificiranom većinom na prijedlog Komisije, a posebno s ciljem uzimanja u obzir razvoja u istraživanju i dijagnostičkim postupcima.

▼M4*Članak 25.*

1. Komisiji pomaže Stalni odbor za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje osnovan na temelju članka 58. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.
2. Pri upućivanju na ovaj članak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

▼B*Članak 26.*

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom prije 1. listopada 1993. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kad države članice donose ove mjere, one prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 27.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

PRILOG I.

DOZVOLA ZA ODVOZ JAJA S GOSPODARSTVA KOJE PODLIJEŽE UVJETIMA IZ ČLANKA 4. STAVKA 2. TOČKE (e) OVE DIREKTIVE

Odobrenje koje izdaje nadležno tijelo za prijevoz jaja sa sumnjivoga gospodarstva koje podliježe odredbama članka 4. stavka 2. točke (e) u odobreni objekt za proizvodnju i preradu proizvoda od jaja u skladu s odredbama članka 6. stavka 1. Direktive 89/437/EEZ, dalje u tekstu „određeni objekt”, mora udovoljavati sljedećim uvjetima:

1. kako bi bilo odobreno njihovo premještanje sa sumnjivoga gospodarstva, jaja moraju:
  - (a) udovoljavati zahtjevima utvrđenim u poglavlju IV. Priloga Direktivi 89/437/EEZ;
  - (b) biti poslana izravno sa sumnjivoga gospodarstva u određeni objekt; svaku pošiljku mora prije otpreme zapečatiti službeni veterinar na sumnjivom gospodarstvu i pošiljka mora ostati zapečaćena tijekom prijevoza do određenog objekta;
2. službeni veterinar na sumnjivom gospodarstvu obavješćuje nadležno tijelo određenog objekta o namjeri slanja jaja;
3. nadležno tijelo odgovorno za određeni objekt osigurava da:
  - (a) se jaja iz točke 1. alineje (b) drže izolirano od drugih jaja od trenutka kad stignu do njihove prerade;
  - (b) se ljuske takvih jaja smatraju visokorizičnim materijalom u skladu s člankom 2. stavkom 2. Direktive 90/667/EEZ ⁽¹⁾ i da se s njima postupa u skladu sa zahtjevima poglavlja II. te Direktive;
  - (c) se ambalaža za pakiranje, vozila koja se koriste za prijevoz jaja iz točke 1. alineje (b) i svi prostori koji dođu u doticaj s jajima očiste i dezinficiraju na način koji uništava sve viruse newcastleske bolesti;
  - (d) se o svim pošiljkama prerađenih jaja obavijesti službenog veterinara na sumnjivom gospodarstvu.

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 90/667/EEZ od 27. studenoga 1990. o utvrđivanju veterinarskih pravila za zbrinjavanje i obradu životinjskog otpada, za njegovo stavljanje na tržište i sprječavanje pojave patogenih tvari u stočnoj hrani životinjskog ili ribljeg podrijetla i o izmjeni Direktive 90/425/EEZ (SL L 363, 27.12.1990., str. 51.).

PRILOG II.

**POSTUPAK ZA ČIŠĆENJE I DEZINFEKCIJU ZARAŽENOGA
GOSPODARSTVA****I. Preliminarno čišćenje i dezinficiranje**

- (a) Čim su lešine peradi uklonjene u svrhu neškodljivog uništavanja, oni dijelovi gospodarstva u kojima je perad bila smještena i bilo koji dijelovi drugih zgrada, dvorišta itd. koji su kontaminirani za vrijeme klanja ili *post-mortem* pregleda moraju se poprskati dezinficijensom odobrenim za uporabu u skladu s člankom 11. ove Direktive.
- (b) Bilo koje tkivo peradi ili jaja koja su mogla kontaminirati zgrade, dvorišta, opremu itd. mora biti pažljivo prikupljena i uništena zajedno s lešinama.
- (c) Korišteni dezinficijens mora ostati na površini najmanje 24 sata.

II. Završno čišćenje i dezinficiranje

- (a) Masnoću i nečistoću potrebno je odstraniti sa svih površina primjenom sredstva za odmašćivanje i zatim ih isprati vodom.
- (b) Nakon pranja vodom kako je opisano u točki (a), potrebno je primijeniti daljnje prskanje dezinficijensom.
- (c) Nakon sedam dana prostori se trebaju tretirati sredstvom za odmašćivanje, zatim ih treba isprati hladnom vodom, poprskati dezinficijensom te isprati ponovno vodom.
- (d) Korištena stelja i gnoj trebaju se obraditi metodom koja ubija virus. Ova metoda mora uključivati najmanje jedan od sljedećih postupaka:
  - i. spaljivanje ili obradu parom pri temperaturi od 70 °C;
  - ii. zakopavanje dovoljno duboko da se spriječi pristup štetočinama i divljim pticama;
  - iii. stavljanje na gomilu i vlaženje (ako je potrebno kako bi se pospješila fermentacija), pokrivanje kako bi se održala toplina i postigla temperatura od 20 °C, ostaviti pokriveno 42 dana tako da se spriječi pristup štetočinama i divljim pticama.

PRILOG III.

**DIJAGNOSTIČKI POSTUPCI ZA POTVRDU I DIFERENCIJALNU
DIJAGNOSTIKU NEWCASTLESKE BOLESTI**

Sljedeći postupci za izolaciju i karakterizaciju virusa newcastleske bolesti trebaju se smatrati smjernicama i minimumom kriterija koji će se primjenjivati u dijagnosticanju bolesti.

Virus koji uzrokuje newcastlesku bolest je prototip virusa skupine Paramyxoviridae. Trenutno postoji devet serološki različitih skupina ptičjih paramiksovirusa označenih od PMV-1 do PMV-9. Svi virusi newcastleske bolesti pripadaju skupini PMV-1. Za potrebe dijagnostičkih postupaka za potvrdu i diferencijalnu dijagnostiku newcastleske bolesti primjenjuje se sljedeća definicija:

„Newcastleska bolest” znači infekcija peradi uzrokovana ptičjim sojem paramiksovirusa 1 s intracerebralnim indeksom patogenosti (ICPI) u jednodnevnih pilića većim od 0,7.

POGLAVLJE 1.

Uzimanje i obrada uzoraka

1. *Uzorci*

Obrisci kloake (ili feces) i trahealni obrisci bolesnih ptica; feces ili sadržaj crijeva, tkivo mozga, dušnik, pluća, jetra, slezena i drugi očito zahvaćeni organi nedavno uginulih ptica.

2. *Obrada uzoraka*

Organi i tkiva navedeni u stavku 1. mogu biti zajedno obrađeni, ali je neophodno da se feces obradi odvojeno. Obrisci se trebaju potpuno uroniti u dovoljnu količinu otopine antibiotika. Uzorci fecesa i organa trebaju se homogenizirati (u zatvorenoj miješalici ili koristeći tarionik i sterilni pijesak) u otopini antibiotika dok se ne dobije 10 - 20 % m/v suspenzija. Suspenzije treba ostaviti otprilike dva sata na sobnoj temperaturi (ili duže razdoblje na 4 °C) zatim se pročiste centrifugiranjem (npr. 800 do 1 000 g za 10 minuta).

3. *Otopina antibiotika*

Različiti laboratoriji uspješno su koristili otopine antibiotika različitog sastava, a laboratoriji iz Priloga II. moći će dati savjet za pojedinu državu. Visoke koncentracije antibiotika potrebne su za uzorke fecesa, a uobičajena mješavina je 10 000 jedinica/ml penicilina, 10 mg/ml streptomicina, 0,25 mg/ml gentamicina i 5 000 jedinica/ml mikostatina u fiziološkoj otopini s fosfatnim puferom (PBS). Ove koncentracije mogu se smanjiti do pet puta za tkiva i obriske dušnika. Za kontrolu klamidije, može se dodati 50 mg/ml oksitettraciklina. Pri pripremi otopine antibiotika, svakako je potrebno provjeravati pH nakon dodavanja antibiotika i podesiti ga na pH od 7,0 do 7,4.

POGLAVLJE 2.

Izolacija virusa

Izolacija virusa u kokošjim embrijima

Po 0,1 -0,2 ml pročišćenog supernatanta se inokulira u alantoisnu šupljinu svakog od najmanje četiri kokošja embrija koji su bili inkubirani 8 do 10 dana. Idealno bi bilo koristiti embrije iz jata slobodnog od patogena, ali, ako to nije moguće, prihvatljivo je korištenje embrija koji potječu iz jata za koje je dokazano da je slobodno od protutijela virusa newcastleske bolesti. Inokulirana jata se inkubiraju

▼B

na temperaturi od 37 °C i pregledavaju svaki dan prosvjetljavanjem. Jaja s mrtvim ili umirućim embrijima i sva ostala jaja šest dana nakon inokulacije trebaju se ohladiti na 4 °C, a alantoisno-amnionska tekućina testira na hemaglutinacijsku aktivnost. Ako nema hemaglutinacije, gore opisani postupak treba ponoviti koristeći nerazrijeđenu alantoisno-amnionsku tekućinu kao inokulat.

Kad se utvrdi hemaglutinacija, prisutnost bakterija treba isključiti putem bakteriološke pretrage. Ako su bakterije prisutne, tekućine treba filtrirati kroz 450-nm membranski filtar, dodaju im se antibiotici i s njima se inokuliraju kokošji embriji kako je gore opisano.

POGLAVLJE 3.

Diferencijalna dijagnostika1. *Preliminarna diferencijacija*

Predviđeno je da se svi hemaglutinirajući virusi moraju predati nacionalnom laboratoriju iz Priloga II. na potpunu identifikaciju, karakterizaciju i test patogenosti. Međutim važno je što prije uvesti privremene mjere kontrole newcastleske bolesti s ciljem ograničavanja širenja virusa, a regionalni laboratoriji moraju moći identificirati prisutnost virusa newcastleske bolesti. Hemaglutinirajuće tekućine treba stoga koristiti u testu inhibicije hemaglutinacije, kako je opisano u poglavljima 5. i 6. Pozitivna inhibicija, na primjer 2^4 ili više, s poliklonским antiserumom, specifičnim za virus newcastleske bolesti, koji ima titar najmanje 2^9 treba poslužiti kao preliminarna identifikacija na temelju koje se uvode privremene mjere kontrole.

2. *Potvrдна identifikacija*

Nacionalni laboratorij treba poduzeti potpunu diferencijalnu dijagnostiku bilo kojeg hemaglutinirajućeg uzročnika. Potvrda virusa newcastleske bolesti mora se opet provesti inhibicijom u testu inhibicije hemaglutinacije s monospecifičnim pilećim antiserumom. Testovi indeksa intracerebralne patogenosti koji su opisani u poglavlju 7. moraju se provesti za sve pozitivne izolate. Indeksi patogenosti veći od 0,7 ukazuju na prisutnost virusa i zahtijevaju potpunu provedbu mjera kontrole.

Nedavni razvoj tipizacije virusa newcastleske bolesti, a posebno tehnike s monoklonским protutijelima, omogućio je grupiranje sojeva i izolata u skupine. Posebno, sada su dostupna neka monoklonска protutijela koja su specifična za sojeve cjepiva koji se koriste na području Zajednice, a mogu se upotrebljavati u jednostavnim testovima inhibicije hemaglutinacije.

S obzirom da se živi sojevi vakcine mogu često izolirati iz uzoraka uzetih od peradi, prednost njihove brze identifikacije u nacionalnom laboratoriju iz Priloga II. je očita. Takva monoklonска protutijela morao bi nabaviti referentni laboratorij Zajednice kako je navedeno u članku 14. i dostaviti ih nacionalnim laboratorijima kako bi se omogućila potvrda izolacije cijepnih virusa.

Nacionalni laboratoriji moraju dostaviti sve hemaglutinirajuće uzročnike referentnom laboratoriju Zajednice.

3. *Daljnje tipiziranje i karakterizacija izolata*

Referentni laboratorij Zajednice mora dobiti od nacionalnih laboratorija sve hemaglutinirajuće viruse za daljnje antigenske i genetičke studije kako bi se u skladu sa zadaćama i dužnostima referentnog laboratorija omogućilo bolje razumijevanje epizootiologije bolesti u Zajednici.

▼ B

POGLAVLJE 4.

Brzi testovi za otkrivanje virusa i protutijela za virus newcastleske bolesti

Brzi testovi za otkrivanje virusa newcastleske bolesti kod cijepjenih ptica i otkrivanje protutijela kod necijepjenih ptica opisani su dolje:

1. *Otkrivanje virusa newcastleske bolesti*

Za dijagnostiku infekcije kod cijepjenih ptica koristi se nekoliko brzih testova koji izravno otkrivaju antigene newcastleske bolesti. Do danas se najviše koriste fluorescentni testovi na protutijela na uzdužnim odsječcima dušnika i peroksidazni testovi na mozgu. Nema razloga za sumnju da se drugi izravni testovi za otkrivanje antigena ne bi mogli primjenjivati kod infekcija virusom newcastleske bolesti.

Nedostatak kod takvih testova je nepraktičnost ispitivanja svih potencijalnih mjesta replikacije virusa newcastleske bolesti kod cijepjenih ptica. Na primjer, nedostatak dokaza za prisutnost virusa u dušniku ne isključuje prisutnost virusa u crijevima. Za rutinsku dijagnostiku newcastleske bolesti ne preporuča se niti jedna metoda izravnog otkrivanja, iako u određenim okolnostima takvi testovi mogu imati korisnu ulogu.

2. *Otkrivanje protutijela kod necijepjenih ptica*

Većina laboratorija uključenih u dijagnosticiranje newcastleske bolesti dobro je poznata s testom inhibicije hemaglutinacije, a dolje opisane preporuke odnose se na ovaj test za mjerenje protutijela virusa. Međutim, imunoenzimski testovi (Elisa) mogu biti uspješno korišteni za otkrivanje protutijela virusa. Preporučuje se, ako se želi na razini regionalnih laboratorija koristiti test Elisa, da test nadzire nacionalni laboratorij iz Priloga II.

(a) *Uzorci*

Uzorci krvi trebaju se uzeti od svih ptica ako je jato manje od 20 ptica, odnosno od 20 ptica iz većih jata (ovo će dati 99 % vjerojatnosti u otkrivanju barem jednog seropozitivnog slučaja ako je 25 % jata ili više pozitivno, bez obzira na veličinu jata). Krv treba pustiti da koagulira, zatim se odvoji serum za test.

(b) *Ispitivanje na protutijela*

Pojedinačne uzorke seruma treba testirati na sposobnost inhibicije hemaglutinacijskog antigena virusa newcastleske bolesti u standardnom testu inhibicije hemaglutinacije, kako je definirano u poglavlju 6.

Postoje različita mišljenja treba li za IH test koristiti 4 ili 8 hemaglutinacijskih jedinica. Čini se da su obje solucije ispravne, a izbor treba prepuštiti nacionalnim laboratorijima. Međutim, antigen koji se koristi utjecat će na razinu na kojoj se serum smatra pozitivnim: pri 4 hemaglutinacijske jedinice pozitivan je svaki serum s titrom 2^4 ili više, pri 8 hemaglutinacijskih jedinica pozitivan je svaki serum s titrom 2^3 ili više.

POGLAVLJE 5.

Hemaglutinacijski (HA) test*Reagensi*

1. Izotonična fiziološka otopina puferirana s fosfatnim puferom (PBS) (0,05 M) na pH 7,0 – 7,4.

▼B

2. Eritrocite (RBC), uzete i grupirane od najmanje tri pijetla ili kokoši slobodnih od specifičnih patogena (ako to nije moguće, krv se može uzeti od ptica koje su redovito nadzirane i za koje je dokazano da su slobodne od protutijela za virus newcastleske bolesti), dodati u jednak volumen Alseverove otopine. Eritrocite je potrebno prije uporabe tri puta isprati otopinom PBS. Za test se preporuča 1 % suspenziju (hematokrit v/v) u PBS-u.

3. Kao standardni antigen preporuča se soj Ulster 2C virusa newcastleske bolesti.

Postupak:

- (a) U svaku jažicu plastične mikroploče staviti 0,025 ml otopine PBS (treba koristiti ploče s jažicama s V-dnom).
- (b) U prvu jažicu staviti 0,025 ml suspenzije virusa (na primjer alantoidne tekućine).
- (c) Pomoću mikrotitracijskog razrjeđivača napraviti dvostruka serijska razrjeđenja (1:2 do 1:4096) virusa uzduž ploče.
- (d) U svaku jažicu dodati još po 0,025 ml PBS-a.
- (e) U svaku jažicu dodati po 0,025 ml 1 % eritrocita.
- (f) Lagano protresti i ostaviti na 4 °C.
- (g) Ploče se očitavaju 30-40 minuta kasnije, kad se natalože eritrociti u kontrolnim jažicama. Očitavati tako da se ploča nagne te se promatra prisutnost ili odsutnost toka eritrocita u obliku suze. U jažicama gdje nije došlo do hemaglutinacije eritrociti bi morali teći jednako brzo kao eritrociti u kontrolnim jažicama bez virusa.
- (h) Titar HA je najveće razrjeđenje virusa koje uzrokuje aglutinaciju eritrocita. Smatra se da takvo razrjeđenje sadrži jednu HA jedinicu (HAJ). Točnija metoda za određivanje HA titra je provedba HA testa s dvostrukim serijskim razrjeđenjem virusa s početnim razrjeđenjem na primjer 1:3, 1:4, 1:5, 1:6 i slično. Ovaj se postupak preporuča za točnu pripremu antigena za test inhibicije hemaglutinacije (vidjeti poglavlje 6.).

POGLAVLJE 6.

Test inhibicije hemaglutinacije (IH)

Reagensi (vidjeti poglavlje 5.)

- (a) Fiziološka otopina s fosfatnim puferom (PBS).
- (b) Virusna suspenzija, razrijeđena u PBS-u tako da sadrži 4 ili 8 HAJ u 0,025 ml.
- (c) 1 % eritrociti pijetla ili kokoši.
- (d) Negativni kontrolni kokošji serum.
- (e) Pozitivni kontrolni kokošji serum.

Postupak

- (a) U svaku jažicu plastične mikroploče staviti po 0,025 ml PBS-a (treba koristiti ploče s jažicama s V-dnom).
- (b) U prvu jažicu ploče staviti 0,025 ml seruma.
- (c) Korištenjem mikrotitracijskog razrjeđivača staviti dvostruka serijska razrjeđenja seruma uzduž ploče.
- (d) Dodati 0,025 ml razrijeđene virusne suspenzije, koja sadrži 4 ili 8 HAJ.
- (e) Lagano protresti i ostaviti ploču na 4 °C najmanje 60 minuta ili na sobnu temperaturu najmanje 30 minuta.

▼B

- (f) U sve jažice dodati po 0,025 ml 1 % eritrocita.
- (g) Lagano protresti i ostaviti na 4 °C.
- (h) Ploče se očitavaju nakon 30-40 minuta kad su se natalože eritrociti u kontrolnim jažicama. Očitavati tako da se ploča nagne te se promatra prisutnost ili odsutnost toka u obliku suze s istom brzinom koju ima tok u kontrolnim jažicama, koje sadrže samo eritrocite (0,025 ml) i PBS (0,05 ml).
- (i) Titar IH je najveće razrjeđenje antiseruma koje uzrokuje potpunu inhibiciju 4 ili 8 jedinica virusa (svaki test mora uključivati HA titraciju da se potvrdi prisutnost zahtijevanih HAJ).
- (j) Rezultati su važeći kad je titar negativnog kontrolnog seruma manji od 2^3 za 4 HAJ ili 2^2 za 8 HAJ i kad titar pozitivnog kontrolnog seruma ne odstupa za više od jednog razrjeđenja od njegovog standardnog titra.

POGLAVLJE 7.

Test indeksa intracerebralne patogenosti

- Zaražena, svježe dobivena alantoisna tekućina (HA titar mora biti veći od 2^4) se razrijedi 1:10 u sterilnoj, izotoničnoj otopini (protutijela se ne smiju upotrijebiti).
- 0,05 ml razrijeđenog virusa se injektira intracerebralno u svakog od deset jednodnevnih pilića (npr. 24 sata; 40 sati nakon valjenja). Pilići bi trebali biti izvaljeni iz jaja dobivenih od jata slobodnog od specifičnih patogena.
- Ptice se ispituju u razmacima od 24 sata tijekom osam dana.
- Pri svakom promatranju se svaka ptica boduje: 0 = normalna, 1 = bolesna, 2 = mrtva.
- Indeks se računa kako je prikazano u sljedećem primjeru:

Klinički znakovi	Dan nakon inokulacije (broj ptica)								Ukupno	Rezultat
	1	2	3	4	5	6	7	8		
normalne	10	4	0	0	0	0	0	0	14×0	= 0
bolesne	0	6	10	4	0	0	0	0	20×1	= 20
mrtve	0	0	0	6	10	10	10	10	46×2	= 92
									Ukupno = 112	

Indeks je srednja vrijednost po ptici po pregledu = $112/80 = 1,4$

POGLAVLJE 8.

Test sposobnosti tvorbe plaka

- Obično je najbolje upotrijebiti niz razrjeđenja virusa kako bi se osigurala prisutnost optimalnog broja plakova na ploči. Deseterostruka razrjeđenja do 10^{-7} u PBS-u trebala bi biti dovoljna.
- Jednoslojne konfluentne kulture pilećih embrionalnih stanica ili odgovarajuća stanična linija (npr. Madin-Darby stanična kultura goveđeg bubrega) pripreme se i odlože u Petrijeve posude promjera 5 cm.
- 0,2 ml svakog razrjeđenja virusa doda se u svaku od dvije Petrijeve posude i ostavi da se virus apsorbira tijekom 30 minuta.

▼ B

4. Nakon trokratnog ispiranja s PBS-om, zaražene stanice se preliju odgovarajućim medijem koji sadrži 1 % agar sa ili bez 0,01 mg/ml tripsina. Važno je da se mediju za prekrivanje ne dodaje serum.
5. Nakon 72 sata inkubacije pri 37 °C plakovi bi trebali biti dovoljno veliki. Najbolje se vide kad se gornji sloj agara odstrani, a stanični sloj oboji kristalno ljubičastim (0,5 m/v) etanolom (25 % v/v).
6. Svi virusi, inkubirani u prisutnosti tripsina u prekrivenom sloju, moraju dati jasno vidljive plakove. Kad u sloju za prekrivanje nema tripsina, samo virusi koji su virulentni za kokoši proizvode plakove.

▼ M3

_____

▼ M4

_____